

Taitas
Olo Iyoswo loso Poul
Taitasimne'no
Mtì'mokumentisofoho.
Olo Hungkuno Sìmo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *teti-wan'nji* (31) *teti-etì'nji* (38) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul Taitasimne'no mtì'mokumentisofoho. Taitas sohwo a'amu Ngkìlik hweho. (Hungkuno hiso Ngkolesiya sohe engo 2 honìngkano we'e 3. Osopo weho.) Taitas huhwo sohwo kako Poul'nji Anituye syoho imojiye hwa'uyoho. Tifi Poul'nji Taitasì'nji hwaho we'e Kìlit sopone'no umentisiyefoho. Nowenji Poul kako Taitasìmo oso Kìlit hopo sponjo a'amu somo yokumpohn'nyo umokiyo'ne uhumatì'mentisofoho. (Hungkuno hiso Taitas sohwe engo 1, honìngkano we'e 5. Osopo weho.) Poul kako olo iyoswo hiloso Nikopoulis humanto mtì'mokumentisofoho. Oso'no nakwo olo iyoswo homo lomo atofò lihwasì tifi unìngkohwano.

¹ Nje hwomu Taitas, ngko Poul Anituye syoho ulohofiyohwo'ni Jisas Kìlaisìye hungkuno a'amumo lìku'mofo (*apousel*) syoho'njo sohwo'ni olo iyoswo loso kikimne'no mtì'mokalokweno. Anitu nonìhwosopento ntimento, Kìko a'amu uhwosopo'mentohe sohwa hofikoe simeho hi'ntnnono ntapeso yokumpohn'nyo

usosofitofohoji nje hungkuno nehopi'nohino somo huno ito'no uyoso'no ufo'mahoji nje hon'ngkanomo nto'no in'ngkayo'ne filut'hwahoho. Ose ntonto ni'hwat'mentisofoho. ²Olo syoho hwap'ngoso olenoho. Hohonta An'itu nakwo'nji hwaho'nji mamt'i'mokiyo sohonta ole l'imento, A'amu ngkimo simeho hi'ntnnono ntap'ifijo somo songo ne'no humayo'neso uy'imnonoho. An'itu kako hwasyo hungkuno ni'hu'no ane'njo sohwo ose nal'imentiso so'no a'amu oso hungkuno hiso ne imo'nyo'ne hontohumalofo somo ufo'malokweno. ³T'ifi no'mo oso s'ikuno An'itu ho'nahumentiso sohonta olo hungkuno wop'ingo songo ne'no humayo'ne loso ho'n'ngkahon'ngki An'itu nakumo asomo net'imayo'ne sohwo olo syoho loso ntap'mmentisoso ngko a'amu somo lut'hwaloqweno.

⁴Taitas sohwo si ngko An'ituye hungkuno kilahon'ngko k'iko simeho hi'ntnnono uyonji nje hwomu nehopi imo'n'imentohino hwosoho. Nakwoe simeho hi'ntnnono uyoso afafoho. Ole'no ni'mo'n'ngkohoho. Nan'ngkwohwo An'itu sohwo'nji Jisas Kilais asomo net'imayo'ne sohwo'nji siko'monta'i siko kikimo yo'mayo wop'ingo kilohofohosi sikoe simeho pompenjiyoso kijape so'no ni'mo'n'ngkohoho.

A'amu An'ituye syoho'njo sohwa olo yahino loso uy'ife.

⁵Oso hwaho K'ilit osopo yo'mayo syoho mesojwao'mment'hwoyoso k'iko ito'no esojwaofohoji ango'meemjo a'amu Jisas Kilais'imo simeho hi'ntnnono uy'wo'n'ngkohoho

somo hwe engo mokosyohumayo'ne osohwamo kiko uhwosopofo. Ose kilonji kiliko'ma'mentohofoho. ⁶ Ole kilimentoho, Hwe engo uhwosope sohwa olo yahino loso'nji wohumantifeho. Hwe huhwo sohomo a'amu nuhwonontifi honingkano wonyo somo nihu'no muhwonowo'n'ngkohoyohofo. Kako ape anga'nohino'njo humawo'n'ngkiso hweho. Sikoe mehomi Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyontifi kan'ngkwohwo'ya'uye hungkunomo haloho pewo'n'ngkohofofoho. Mehomi hisomo a'amu nuhwonontifi yahino wopingo'nohini somo uhwonowo'n'ngkohofofoho. ⁷ Hwap'ngoso ole hwe engo lohwo kako Anituye syoho mokosyohumayo hweho. Oso'no kako honingkano wonyo ane'njo wohumano. Kako yokumpohn'nyo yahino iyo'eno. Kako simano hintotohino umnyo'eno. Mijo yokumpohn'nyo kako non'ngkuhwosi nonilohofe'eno. Kako ikujoho fongkiyo'eno. Kako hamniyoho engo so'no hi umo'nyo'eno. ⁸ O'o, kako olo yahino loso uyono. A'amu angokengopo nta'ni jomo u'mayo somo wopingo umokosyohumahwosi angonji wosopayo'nji uyono. Kako yo'mayo syoho wopingoso kako simeho wopingo'njo uyihwono. Kako Anituye hungkunomo ito'no in'ngkayo'ne umo'nono. Kako honingkano nto'nohinomo un'ngkaweno. Yo'mayo honingkano wonyoso nihu'no miyonehoho. Yo'mayo hwahoponjo yahino wonyo somo monje yasihwosi Anituye yahino somo un'ngkaweno. ⁹ Yo'mayo hungkuno nehopi kakimo lutihunyo somo kako simeho hi'ntnnono engo uyihwosi yokumpohn'nyo

wokesyohumano. Ose ihwosi olo Anituye hungkuno nto'nohino loso a'amu nom'ne somo lutihwahwosi hofikoe simeho hi'ntnnono uyoso yokumpohn'nyo umokono. I a'amu Anituye hungkunomo haloho maposo'njo somo hungkuno yokumpohn'nyo ulihwoso'no hofikoe honingkano wonyomne'no huno wosyofisyantifeho.

A'amu Kilit pi'ningo engoso hwasyo hungkuno liwo'n'ngkohofoho.

¹⁰ Hwap'ngoso a'amu Kilit pi'ningo engoso hofiko hahn'nyo yiwo'n'ngkohofoho. Hahn'nyo yahino anga'no engoso olenoho. A'amu Juta fehohnjoso hofiko Jisas Kilaisimo simeho uyontifi hwasyo hungkuno ole lutihwawo'n'ngkohofi, A'amu Jisas Kilaisiye hungkunomo in'ngkawowo'n'ngkohoho sohwa hofiko a'apaho sihu wakolo'nife. Hofiko hwasyo hungkuno ole lutihwahon'ngkofi a'amu fehohnjo sohwa oso hungkuno somo in'ngkwalokwofo. ¹¹ Oso a'amu hwasyo hungkuno'njo sohwamo filomjasyo. Hofiko ham-niyoho poji womano lontifi honingkano wonyo nakwo miyoso lutihwawowo'n'ngkohofoho. A'amu fehohnjo hofiko'montohwa oso hungkuno homo somo nupa'nontifi Anituye honingkano wop'ngo so'no huno nto'no mosyafisiyo'njo yalokwofo. Oso'no hofikoe hungkuno somo filomjasyo. ¹² Hwe fihwo Kilitnnta'ango sohwo kakoe a'amu somne'no olo hungkuno limentisofoho.

A'amu Kilit so'nwi nakwo hwasyo hungkuno liwo'n'ingkuhwono.

Nakwo sikiyahu sohwafe yahino'njo'nwoho.

Toho'nohini niwo'nontaneso yo'mayo syohoso nakwolaho liwo'n'ingkuhwone'nwoho.

Kilit sohwafe hwe huno'njo sohwo ose li'mentisofoho. ¹³ Oso hwe huhwo sohwo hungkuno nehopi li'mentono. Oso'no kiko yoka yokumpohn'nyo ulohojo'no hofikoe hwasyo hungkunomne'no huno syafisyikuji simeho uwolo'mokufe. Iwolo'mokukuji Jisasimo simeho hi'ntnnono nto'no uyantifeho.

¹⁴ Ose ifijo'manji hofiko Juta sofe a'mane hungkunomo haloho maposo'njo ikuji a'amu Anituye hungkuno ne'njo somo hwotoho fewo'n'ingkohoho sofe hon'ingkanano somo hofiko tifi min'ingkafitnnehoho.

¹⁵ A'amu hon'ingkanano wonyo aneso yo'mayo somo uhwonifijoso hofikoe hunomo simehomo wonyo mumokonehoho. O'o, huno wop'ingo'nohini syafisyiwo'n'ingkohofoho. I a'amu hon'ingkanano wonyo'njo Anituye hungkunomo min'ingkayo'njoso yo'mayo somo uhwonontifi huno wonyo pisakino'njo syafisyiwo'n'ingkohofoho. Yo'mayo

hon'ingkanano wonyo iwo'nontifi wop'ingo yalokuhwono lontifi yiwo'n'ingkohofoho.

¹⁶ Mango'nohini ole liwo'n'ingkohofi, Nakwo Anitu ne sohune'no huno nayohoho. Ose ko lahon'ingkofi yo'mayo yiwo'n'ingkohoho somo nakwo nuhwonontani nakwo huno nayohoho. Anitu ne sohomo min'ingkayo'njofoho. O'o, hofikoe yahino pisakino'njo yontifi hahn'nyo

yiwon'ningkohofofoho. Syoho wopingoso
m+kwifitnnehofo.

2

Hwe moya'mi sokafo sofe hungkunofoho.

¹ I oso'no kiko Anituye yahino so'no a'amu somo lutihwayo sohonta kiko hungkuno nehopi'nohini lutihwahojo'no hofiko Anituye hon'ngkano somo tipemafikuji osomo nto'no un'ngkowantifeho. ² Hwe engo sohwamo ole ulohoho. Sekwo mijo yokumpohn'nyo engo nonilohofikutoho. Sekwo hon'ngkano ne somno nto'no womokosyohumano. Yo'mayo hwahoponjo yahino wonyo somo monje feesyo. Sekwo Jisasiye hungkunomo tifi in'ngkakuji a'amumo simeho uyimno. Yo'mayo tango se'masoso sekwo yokumpohn'nyo filohopmno.

³ Oso pa'nyoso ape sokafo sofamo ole ulohoho. Sekwo hon'ngkano wonyo nihu'no mifitnnehofo. O'o, hon'ngkano wopingo'nohini uyife. Nom'ne a'amu somne'no siki hungkuno sfajo nolikutoho. Hofiko mijo yokumpohn'nyo non'ngkuji oso mijo hiso hofikoe hwe engo imo'nyo'eno. Hofiko moya'mi songo sofamo hon'ngkano wopingo so'no wolutihwafe. ⁴ Ole wolutihwafe, Sekwoe hwehwamo simeho uyimno. Sekwoe mehomi somo simeho uyikuji hofiyo umokosyohumamno. ⁵ Ose lutihwafikuji olo'nji filutihwamno. Yo'mayo yahino hwahoponjo wonyo somo monje yasyikuji hon'ngkano wopingo'nohinimo fin'ngkamno. Nom'ne hwafe pono nukutoho.

Sekwoe ango yo'mayo hopi'nonohino somo nto'no esyohumafikuji sekwoe hwehwanji sekwoe mehomi'njimo nto'no ufo'mapmno. Sekwoe hwehwafe hungkunomo haloho pekuji enjwa'mo fohumamno. Ose lutihwafikuji nto'no in+ngkafijo'manji a'amu nom'neso oso yahino wop+ngo somo uhwon+ngkuji An+tuye hungkuno somne'no sitofo hungkuno mul+fitnnehofo.

Hwe songo sohwife hungkunofoho.

⁶ Oso pa'nyoso kiko hwe songo sohwoyo yo'mayo yahino hwahoponjo wonyo somo monje yasiyo so'ne filutihwahoho. ⁷ Taitas sohwoyo yo'mayo wop+ngo'nohino iso somo a'amuso tifi wokin+ngkapife. Oso'no jije hon+ngkanomne'no nto'no fisiyaf+syo. A'amu somo wolutihwamo lohoji hungkuno nehopi'nohino filutihwaho. Hwasyo hungkuno nolutihwahotoho. Kiko jije syoho ne so'no kumo'n+ngkwoso'no syoho loso ito'no fiyo. ⁸ Kiko hungkuno nehopi'nohino lutihwahoho'no a'amuso jije yahino somo kohon+ngkukuji hofiko hon+ngkano wonyoso motipemapitnnehofo. Ose yohojo'no a'amu hwahoponjo yahino somo tifi in+ngkawowo'n+ngkohofoso nakumne'no wonyo hungkuno wonelano likuji nakwoe hon+ngkano wonyo ane so'no wonyopi tipekuji won+mango unimontonoho.

Syoho ulohofiyoh sohwife hungkunofoho.

⁹ Taitas kiko a'amu hamniyoho momaso'njo siki syoho ulohofiyoh sohwoyo ole filutihwahoho. Sekwoe hwe engo semokosyohumayo sohwife hungkunomo haloho pekuji yo'mayo syohoso

hofikoe simeho wopingo umokiyo'ne sekwo nto'no fiyimno. Sekwoe hwe engo sohwa syoho sejaposo so'no sekwo yoka nulikutoho. O'o, syohoso hofiyo fiyimno. ¹⁰ Hofikoe yo'mayoso hufo nomafikutoho. O'o, sekwo Anitu asomo wosetima'mo selalokunjo sohumne'no huno syafisyikujiji syoho wopingo'nohini yontaningkukujiji hwe engo sohwa simeho wopingo wosejopantifeho. Sekwoe honingkano wopingo somo sehoningkukujiji Anituye hungkunomo sekwo iningkowalokwofo so'no huno ole wosyofisyantifeho, Anituye hungkuno wopingofoho. Oso hungkunoso a'amu hamniyoho momaso syoho'njo sohwamo filutihwahoho.

Nakwo honingkano wopingomo nohumehwasi Jisas Kilaisiye Sikuno somne'no wohontohumano.

¹¹ Anitu a'amu hopi'nonohino hn'nimo simeho nejaponto wopingo wonaloho'mo lonto kako nakwoe wonyo'ne poyo wope'nono lonto Jisasimo uhwatimentisofoho. Oso yahino wopingo nalohofoso utihwa'nyopo yahonngki olohonta a'amu hopi'nonohino hn'nimne asomo netimayo honingkano somo hwosampo'mentiso hweho. ¹² Hohonta nakwoe honingkano wonyoso yokumpohn'nyo enemokosyohumentanngki yo'mayo hwahoponjo somo simeho uyimotohwonefoho. I olohonta Anitu wopingo naloho'mentiso so'no ole nelalofi, Sekwoe honingkano wonyomo hohujo ikinjamofikujiji hwahoponjo yahino wonyo so'no i'waho fiyimno. O'o,

hwahoponjo yahino wonyo somo monje yasyikuji Anituye yahino wopingo somo nto'no finingkamno. Anituye syohomne'no simeho semo'n'ngkuhwoso'no huno wopingo'nohini fisyafihupmno. Ose nelalofoho. ¹³ Ose ihwasi nakwoe Hwe Engo Anitu'nji Jisas Kilais Asomo Netimayo sohwa'u ne'no hontohumalohwono. Oso sikuno wonyoangkafo somo Jisas Kilais sohwo mofehi'nyo pa'nyo lhwosi nakumne'no nopahoningkuhwosi uhwonane'nwoho. ¹⁴ Jisas Kilais nakwoe honingkano wonyo somtani isihutofo'ne pe'nimentisofoho. Nje a'amu ne imo'nyo'ne hofikoe honingkano wonyo somo wae weo'mo lonto a'amu hiso syoho yokumpohn'nyo wopingo'nohini ukufe lonto pe'nimentisofoho.

¹⁵ Olo hungkuno kumti'mokiyalokwe loso a'amu somo hungkuno yokumpohn'nyo filutihwawo'nyo. Olo hungkuno loso Anitu mta'angofoho. Oso'no olo hungkuno loso'no a'amu huno ole syafisyikutoho, siki hungkunofoho. Ose nosyafisyikutoho. O'o, a'amu somo yokumpohn'nyo usofitofohoji a'amu hungkuno losomo haloho maposo'njo somo yoka ulohoho. Kiko Anituye syoho ulohofiyu hwosoho. A'amu fihwo kiko a'amu sikinjofoho lhwosi kiyoloho.

3

Anituye a'amu ne hn'nwi yahino wopingo'nohini uyihwano.

1 Taitas sohwoosi, jije a'amu somo olo hungkuno so'no huno ufohotofo. Yo'mayo hwe engo sekwo enjwa'mo humalofo sohwa hwaho mokosyohumayo sohwa osohwafe hungkunomo haloho pekuji yo'mayo syoho sejap+fijoso sekwo komo'no fiy+mno. ² Ose ulohoji nom'ne hungkuno ole ulohoho. A'amu nom'ne somne'no wonyo hungkuno nol+kutoho. Ikujoho nofongki'n+ngkutoho. O'o, simeho pompenjiyo'nji nohumaf+kuji a'amu hopi'nonohino somne'no hwahopo pawomno. Wop+ngo'nohini ulohopmno. Ose ulohoho.

3 Kiko huno moi'wonoho. Hohonta nakwo ho'nwi huno ane'nwoho. Oseso nakwo hungkunomo hwotoho hmmoto-hwonefoho. Hwe wonyo Seten kako hwasyo hungkuno nalonto hon+ngkano wonyomo ipenemotapmmmentisofoho. Yo'mayo yahino wonyoso simeho fefoyo'nji nakwoe hwe engo hopa imo'n+ngkahon+ngki nakwo tifi in+ngkowmentani nakwoe a'apahomnohini ho'noma'n+motohwono. Nakwo nom'ne a'amu somne'no simeho wonyo namo'n+m+weho. Hof+koe yo'mayo so'no hi namo'n+m+weho. A'amu nakune'no mangohwa imo'nalokwofo sohwanji nakwo hopi'nonohino mango hwona'nyoho.

4 Ose nohumentan+ngkuhwoni Anitu asomo net+mayo'ne sohwo simeho nejapeso ut+hwa'nyopo i'mofaponto hon+ngkano wonyo somta'ni is+hutofonema'mentisofoho. ⁵ Nakwoe yo'mayo hon+ngkano wop+ngo'ne poyo pe'n+mentiso'maho. O'o, Anitu nakumne'no

hitoho ulofahon+ngki asomo net+mayo'ne kako poyo pe'n+mentiso hweho. Nakwoe wonyoso wae enaofahon+ngki kakoe Towahuno Wop+ngo sohwo mijo hopa kiyonemanto a'amu songo pa'nyo namokumentisofoho. Songo namokonto huno wop+ngo songoso nejapmmmentisofoho. ⁶ Jisas K+lais nakumne'no poyo pe'nonto apa'no songo l+ka'mentiso so'no An+tu kakoe Towahuno nehula'o'mentisofoho. ⁷ Ose yonto yo'mayo Jisas K+lais nakumne'no naloho'mentiso so'no An+tu nelalofi, Nje mehomi wop+ngo kuyoho. Ose nelalofoho. Oso'no nakwo'ne ango songo ne'no humayo'ne so'nji yo'mayo wop+ngo so'nji wonejapmmonto yahon+ngki hontohumalohwono.

⁸ Oso hungkuno nehopeho. Olo hungkuno pi'n+ngo kumti'mokiyalokwe loso k+ko a'amu somo yokumpohn'nyo filut+hwahoho. A'amu An+tummo s+meho hi'ntnnono uy+wo'n+ngkohofoso olo hungkuno losomo in+ngkakuji hof+ko syoho wop+ngo so'no s+meho umo'nono. Olo syoho wop+ngo loso a'amumo ufo'mayoneso ne'njofoho.

⁹ Taitas sohwosi a'amu siki yoka hnn+wo'n+ngkohofoso somne'no i'waho fiyo. A'amu hofiyakwosafe a'mane hungkuno somne'no huno syaf+sy+wo'n+ngkohofoso somne'no i'waho fuyakolofo. Hon+ngkano hungkuno somne'no ikujoho hungkuno hopa hnnontan+ngkujoso i'waho fuyakolofo. Nakwo huno moi'wonoho. Oso hungkuno hiso monefo'manehoho. O'o, ne'njo'maho. Ne anefoho.

10 A'amu fihwo sekwo'nji nohumahwosi a'amu somo wahusilo'mo lihwoosi hungkuno kengo ulososo oso a'amu sohumo hungkuno yokumpohn'nyo uso. Ji je hungkuno simo'mjo somo haloho makuposo'manji apa'no uso. Apa'no haloho makuposo'manji oso hwe sohumo hohujo fikinjimofo. ¹¹ Oso a'amu oceso kiko huno kiyohoho. Kako honingkanano wopingo mta'ni nto sompee'maho. Kakoe yahino wonyo so'no huno ko uyahoningki kako kakoe yahino wonyo somo musikwajiyohoho.

Hungkuno ae'uyofoho.

12 Olo hungkuno loso nto mtito'maleno. Ifoyo hamno engo somo ngko ango Nikopoulis osomo wohumamonne'no yohono. Hwe hufa'u Atemasi'nji Tikikos'nji ngko'nji humalohwono. Oso'no hwangu hwe anga'nohino huhwo sohwo kikiyepono uhwatimonne'no yohono. Ku'maso sohonta kiko ango Nikopoulis sopo komo'no ni'maho. ¹³ Oso hwe Senas hungkuno mihwajiyosyoho'njo sohwo oso hwo'nji Apoulous'nji siko hano iyo sohonta kiko hofiyo ufo'maho. Wosopayo'nji yo'mayo honingkanomne'no umofonyo iyoso'no yano uyo.

14 Kiko'nohinim'nohino. O'o, hwe moyami hopi'nonohinoso ufo'mapifijosohofiko syohowopingo so'no simoho umonimontonoho. A'amu umofonyo iyo sohwo ufo'mapife. Siki humayoso wopingo'maho. O'o, hofiko humafijososyoho ne'njo uyife.

15 Olopo a'amu hopi'nonohini ngko'nji humalofoso nakwoe a'amuhwe kilalokwofo. A'amu

Anituye hungkunomo iningkowalokwofoso kiko'nji humalofoso hofiko nakumo simeho nejopalokwofo oso hwamo ole fonajiyo, Nakwoe a'amufu ulalokuhwono. Ose fonajiyo ntohofo.

Anitu kako hofiyo wosefo'mano. Olo hungkuno loso ngko Pouli'ni mti'mokohono. Hungkuno osohopeho.

**Mpohwoe Hungkuno Songofoho
The New Testament and Genesis in the Safeyoka
(Ampeeli-Wojokeso) language of Papua New Guinea
Buk Stat na Nupela Testamen long tokples Safeyoka
long Niugini**

copyright © 1988 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ampeeli-Wojokeso (Safeyoka)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2011-12-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

f526da1e-a607-571c-ba86-56367d7583f3